

ACC. N:R M. 9521: 1-3

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Småland Upptecknat av: Leif Heg-Olofsson
Härad: Västra Adress: St. Algatan 6, Lund
Socken: Nydala Berättat av: Frans Johansson
Uppteckningsår: 1944 Född år 1873 i Nydala

Offerträd i Långö s.1

Näcken i Långö

Häxorna på Valborgsmässoafton

Medel mot sjukdomar (gulsjuka, skärva) s.1 f.

Skydd för kreaturen s.2

Hur man gjorde med en nyinköpt gris

Kvinnor med segerhuva släcker skogsbrand s.2 f.

Årsgång s.3

L. u. F. 31.

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR M. 9521:1

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Offerträd i Långö.

Vid Långö Norregård fanns förr en stor en, kluven vid roten i två tjocka stammar. Där fick man förr bot. För c:a 50 år sedan brändes den, då man inte vågade hugga ner den för att inte få alla sjukdomarna på sig.

Näcken i Långö.

I ån vid Långö fanns en ^{en} bäck. Man satt och spelade på stenarna i ån eller sjöng "pipup, pipup". Man måste hålla sig väl med honom, annars kunde han stanna kvarnen. På julaften satte man därför ner ett par smörgåsar, ost och ett par supar till honom. Av sägnerna om näckens utseende kommer Frans Johansson bara ihåg, att näcken var smalfingrad.

Häxorna på Valborgsmässoafton.

På Valborgsmässoafton gick häxorna till en bäck, som rann åt norr, och skrek: "Så långt som mitt rop höres, hörer sanket mig till."

Medel mot sjukdomar.

"Gulsjuka" botades genom att man skrapade det gula,

I

22

.....
som bildas vid brädfodringen på stugknutar, blandade detta med vatten
och saften av hästlört samt drack det.

.....
Skärva. Berättaren var ~~med~~ för c:a 45 år sedan vid An-
ders Bengtssons begravning ^{med sin} /ätt föra knekten Lejons flicka tre gånger
under liket, medan begravningsföljet stannade på vägen.

.....
Skydd för kreaturen.

.....
För att skydda kreaturen korsade man med tjära över
båsen. I Skärvällas gamla, nu rivna lagård var det fullt av tjärkors.

.....
Kur man gjorde med en nyinköpt gris.

.....
Smeden Anders Jönsson i Lilletopp hade köpt en gris.
Frans Johanssons far var i stugan, när Anders kom hem med grisen.
Smedens hustru höll upp kjolarna, och Anders och Frans far hjälptes
åt att låta grisen springa tre gånger mellan hustruns ben.

.....
Kvinnor med segerhuva släcker skogsbrand.

.....
Berättarens mor, Stina Kajsa Andersson, f. 1830, var född med
segerhuva. För omkring 60 år sen blev det skogsbrand i Hökaberg.
Man hämtade Stina-Kajsa, som gick tunt branden, vilken släcktes.

ACC. NR M. 9521:3

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Berättarens svägerska, Helen Andersson, släckte på samma sätt en skogsbrand på Skaftnäs för o. 40 år sedan. Också hon var född med segerhuva.

3

Årsgång.

Berättaren har känt två gubbar i socknen, som brukade gå årsgång.

Den ene var Lejon på Boaryds gata. Det sades, att han en gång gick till kyrkan och läste Fader Vår baklänges. När han sedan blåste i nyckelhålet, slogs kyrkdörrarna upp för honom. När han var inne, slogs dörrarna igen om honom, och djävlarne ansatte honom, så att han fick ta sig ut genom södra fönstret.

Den andre var Anders Gök, intagen på ålderdomshemmet, en mycket ogudaktig människa. Efter årsgången visste han, hur många som skulle dö på ålderdomshemmet under året.